

Průběh výchovy a vzdělávání v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Z hospitační činnosti vyplynulo, že pedagogové ve většině případů (86,7 %) výchovně-vzdělávací činnost systematicky plánují a promýšlejí s cílem požadovaného vývoje a pokroku dětí stanovených ve školním vzdělávacím programu, programech rozvoje osobnosti dětí (PROD) a vzhledem k jejich individuálním potřebám a možnostem. Nedostatky nebo nutnost zlepšení práce s PROD bylo zaznamenáno v 13,3 % zařízeních. Nejčastějším problémem bylo, že PROD nebyl implementován do programů a činností s dětmi, tudíž nebyl živým nástrojem péče o dítě. K realizaci jednotlivých činností a aktivit využívají pedagogové zpravidla pestrou škálu forem a metod práce, směřujících k dosažení stanových cílů osobnostního rozvoje dětí (74,4 %). Avšak v této oblasti bylo zaznamenáno i relativně velké procento zařízení (25,6 %), ve kterých je vyžadováno přijetí opatření ke změně nebo zkvalitnění při plánování a organizaci nabídky výchovně-vzdělávacích činností hlavně v návaznosti na PROD.

Většina školských zařízení (71,1 %) má nastaveny takové mechanismy při zjišťování pokroku jednotlivých dětí ve výchovně-vzdělávacím procesu, které ho umožňují účinně hodnotit, přičemž téměř pětina zařízení (18,9 %) byla hodnocena v této oblasti na výborné úrovni. 10 % zařízení má nedostatky hlavně ve funkčním nastavení jednotlivých kritérií, děti hodnotí nejednotně, nebo pokrok jednotlivých dětí nehodnotí pravidelně. Ze sledovaných činností vyplynulo, že pedagogové v 90 % zařízení svoji činnost cíleně zaměřují na rozvoj každého dítěte, s ohledem na jeho individuální potřeby. V 10 % zařízení byly zjištěny nedostatky, které vyžadovaly zlepšení v oblasti funkční reedukace poruchy chování, individuální přístup k dětem s ohledem na jejich potřeby a zaměření pedagogické práce na sociální a osobnostní rozvoj jednotlivých dětí.

9.2.1 Realizované výchovné a vzdělávací metody

Při realizovaných hospitacích byly sledovány uplatňované výchovné a vzdělávací metody, složky a typ výchovné činnosti, jejich forma i místo, kde byla výchovná činnost realizována.

Tabulka 65

Individuální přístup ke specifickým potřebám dětí – podíl hospitací (v %)

Přístup ke specifickým potřebám dětí	Podíl
Přizpůsobení vhodných aktivit	83,6
Vhodné přizpůsobení cílů a obsahu	79,2
Vedení k formulování cílů nebo očekávání od dětí	32,8
Sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení ve vztahu k očekávání a cílům	16,0
Nebyl zaznamenán	1,6

Ve sledovaných aktivitách se pedagogům dařilo je vhodně přizpůsobit specifickým potřebám dětí, včetně uzpůsobení cíle a obsahu realizovaných činností. Menší pozornost však věnovali vedení a formulování cílů nebo očekávání od dětí, přičemž aktivita k jejich vytýčení by měla vycházet od dětí. Ještě menší pozornost pedagogové věnovali funkci zpětné vazby při sebehodnocení dětí nebo jejich vzájemnému hodnocení, jehož správné nastavení a užívání je vzhledem k negativní minulosti většiny dětí velmi důležité.

